

Datalagring och integritetsskydd (SOU 2015:31)

Säkerhets- och integritetsskyddsmyndigheten har granskat förslagen i betänkandet främst med utgångspunkt från sin uppgift att ur ett rättsäkerhets- och integritetsskyddsperspektiv utöva tillsyn över viss brottsbekämpande verksamhet.

SIN:s redovisning

I betänkandet redovisas SIN:s tillsynsverksamhet på olika håll, se bl.a. s. 98 och s. 286. Den tillsyn som nämnden under senare tid har utövat framgår naturligen inte av betänkandet. Det bör därför framhållas att senare tids granskning av ärenden enligt lagen (2012:278) om inhämtning av uppgifter om elektronisk kommunikation i de brottsbekämpande myndigheternas underrättelseverksamhet (inhämtningslagen) visar ganska stora brister i hanteringen.¹

Krav på dokumentation

Nämnden ser i och för sig positivt på utredningens förslag att införa ett krav på dokumentation av bl.a. beslutsskäl vid inhämtande av abonnemangsuppgifter enligt lagen (2003:389) om elektronisk kommunikation (avsnitt 7.5.5). En inte sällan förekommande brist som nämnden iakttagit är brister i dokumentationen. Med tanke på att abonnemangsuppgifter generellt sett inte är lika integritetskänsliga som de uppgifter som kan hämtas in enligt inhämtningslagen förefaller det påkallat att föreskriva motsvarande krav på dokumentation när det gäller tillämpningen av inhämtningslagen. Frågan bör enligt nämnden uppmärksammas i det fortsatta lagstiftningsarbetet.

Ändrad beslutsordning

Att de brottsförebyggande myndigheterna själva beslutar om inhämtning av uppgifter enligt inhämtningslagen och sedan använder sig av dessa i den egna verksamheten är inte tillfredsställande. En sådan ordning är inte ägnad att inge förtroende för verksamheten. Enligt nämndens erfarenheter har den nuvarande

¹ Se bl.a. nämndens uttalanden den 18 februari 2015 (dnr 2099-2014 och 2113-2014), den 6 maj 2015 (dnr 52-2015) och den 2 september 2015 (dnr 59-2015 och 65-2015).

ordningen fungerat men med vissa brister. Det är generellt mycket viktigt att de brottsförebyggande myndigheternas hantering av hemliga tvångsmedel framstår som rättssäker. Den nuvarande ordningen för beslutsfattande bör därför ses över. Utredningen har övervägt olika möjligheter att förstärka nuvarande beslutsordning. En ordning där beslut enligt inhämtningenslagen fattas av ett oberoende organ är givetvis att föredra. Nämnden delar dock utredningens slutsatser att det inte är lämpligt att anförtro t.ex. allmän domstol eller åklagare denna uppgift (avsnitt 9.3.2). Vad som enligt nämnden i fortsättningen måste övervägas är därför andra möjligheter att förstärka beslutsordningen så att den framstår som rättssäker. Nämnden har inga förslag på sådana förbättringar. Enligt nämnden måste det fortsatta lagstiftningsarbetet inriktas på vilka möjligheter som kan finnas att skapa en ordning som inger större förtroende än dagens.

Tystnadsplikten enligt lagen om elektronisk kommunikation

Nämnden är i och för sig positiv till tanken att lättnader i sekretessen generellt genomförs så att tjänstemän och andra ska kunna informera nämnden om felaktigheter i verksamheten utan hinder av sekretess. Det kan nämligen inte uteslutas att information om felaktigheter i dag inte framförs till nämnden på grund av sekretessen. Ett införande av sådana lättnader ger dock upphov till en mängd olika rättsfrågor att analysera och överväga. Några sådana överväganden har inte redovisats i betänkandet.

Detta yttrande har beslutats av Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden. I beslutet har ledamöterna Sigurd Heuman, ordförande, Susanne Nylund, Cecilia Dalman Eek, Linnéa Darell, Ulf Grape, Leif Hallberg, Berit Jóhannesson, Zayera Khan, Eric Myrin och Stefan Tornberg deltagit. Föredragande har varit Anna Backman.

Sigurd Heuman

Anna Backman